

Α. Μανσόλα, Πολιτειογραφικαί Πληροφορίαι
 περι Ελλάδος (Αθήνα: 1867)

17

Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον, ὁ πληθυσμὸς τῶν μὲν ἀρρένων ἀγά-
 μων εἶναι 33 0/0 περίπου τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ κράτους,
 τῶν δὲ θηλέων ἀγάμων εἶναι μόνον τὰ 25 0/0.

Αἱ περὶ τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ πληθυσμοῦ δημοσιεύσεις δὲν πα-
 ρέχουσιν ἡμῖν πληροφορίας περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

Πληθυσμὸς κατ' ἐπιτηδεύματα.

Ὁ κατὰ τὸ 1861 ἐξακριβωθείς πληθυσμὸς διαιρεῖται ὡς ἐξῆς
 κατ' ἐπιτηδεύματα.

Κτηματία	16,122
Βιομήχανοι	32,801
Γεωργοί	147,507
Ποιμένες	38,953
Ἐργάται	19,592
Ἰππῆρται	12,651
Ἰππῆρτραι	7,724
Ἀγωγιάται	2,307
Καλλιτέχναι	1,346
Κληρικοί	5,102
Μικρέμποροι	9,452
Μεγαλέμποροι	793
Ναυτικοὶ τοῦ Βασ. Ναυτικοῦ	510
» τοῦ ἔμπορ. Ναυτικοῦ	19,303
Δημόσιοι ὑπάλληλοι	3,553
Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι	5,199
Διδάσκαλοι	1,176
Δικηγόροι	394
Ἐφημεριδογράφοι	68
Ἰατροί	398
Φαρμακοποιοί	161
Μαῖαι	832
Μαθηταί	42,680
Μαθήτραι	9,035

Ἐν ὅλῳ..... 377,659

Κ. Legoyt περιλαβὼν εἰς ἐξ γενικωτέρας κατηγορίας τὴν
 κατ' ἐπιτηδεύματα διαίρεσιν τοῦ ἡμετέρου πληθυσμοῦ, ἐξάγει τὰς
 ἐξῆς ἀναλογίας δι' ἐκάστην κλάσιν ἐπὶ ἑκατὸν κατοίκων.

Ἰδιοκτῆται	4.27 ἐπὶ 100	
Βιομήχανοι (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐργατῶν)	13.87	»
Γεωργοὶ (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ποιμένων)	49.37	»
Ἐμποροὶ (περιλαμβανομένων τῶν τοῦ ἐμπ. ναυτικοῦ καὶ τῶν ἀγωγιατῶν)	8.43	»
Ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα (καὶ μαθηταὶ ὁμοῦ)	18.66	»
Ἵππῆρται ἀμφοτέρων τῶν φύλων	5.40	»
	<hr/>	
	100	

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ πολυπληθεστέρα τάξις εἶναι ἡ γεωργικὴ, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς τάσσεται μεταξὺ τῶν Κρατῶν τῶν ἐχόντων τὸν γεωργικώτερον πληθυσμόν.

Μετὰ τὴν γεωργικὴν τάξιν κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ἡ τῶν ἐξασκούντων τὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα καὶ ἣς ὁ ἀριθμὸς παρουσιάζεται λίαν ὑπερμεγέθης σχετικῶς πρὸς τὸν λοιπὸν πληθυσμόν. Τὸ γεγονός τοῦτο σπουδαῖοι πολιτειογράφοι ἐν Γαλλίᾳ (*) ἐθεώρησαν ὡς χαρακτηρίζον περιφρόνησιν τινὰ τῆς ἀνωτέρας καὶ μέσης παρ' ἡμῖν τάξεως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ, τοῦ βιομηχάνου καὶ τοῦ ἐμπόρου, καὶ ὡς παρέχον ὀλίγας ἐλπίδας μελλούσης ἀναπτύξεως τῶν τριῶν τούτων κυρίων κλάδων τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς. Ὑπέλαβον δὲ αὐτὸ ὡς ἀποτέλεσμα κακῶν συνταγματικῶν ἔξεων αἵτινες ἐγέννησαν εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἀτόμων τὸν πρὸς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα ἔρωτα. Ἄν οἱ σοφοὶ οὗτοι ἄνδρες ἐπεχειροῦν νὰ ἐξετάσωσι τὸ φαινόμενον τοῦτο ὑπὸ εὐρυτέραν ἔποψιν, ἢθελον συνομολογήσει, πιστεύομεν, ὅτι ὁ λόγος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐξασκούντων ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα εἶναι μᾶλλον πολιτικὸς ἢ κοινωνικὸς. Ἐὰν ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον φέρει τὰ βάρη τῆς ἐκπαιδεύσεως ὄχι μόνον τῶν ἐντὸς τῶν περιωρισμένων αὐτοῦ ὁρίων αὐτοχθόνων πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπάντων τῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας διατελούντων, οἵτινες διὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἐλπίδων, συνδέονται δι' ἀρρήκτων δεσμῶν μετὰ τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, καὶ οἵτινες ἐκπαιδευόμενοι ὑπὸ τὸν ἐλεύθερον τῆς πολιτικῆς πατρίδος οὐρανὸν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν καὶ παραμένουσιν ἐνταῦθα πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐλευθέρου αὐτῶν ἐπαγγέλματος, ἢθελον, ὡς πιστεύομεν, παραδεχθῆ ὅτι ὁ λόγος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐξασκούντων ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα ἐμφαίνει πᾶν ἄλλο ἢ περιφρόνησιν πρὸς τὰ ἐντιμα ἐκεῖνα βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα

(*) Λεγοῦν εἰς τὸ αὐτὸ σύγγραμμά σελ. 318.